

RINGSAKER KOMMUNE

Moelv ungdomsskole
2390 Moelv

Les for livet.

VÅRE UNGDOMMER SKAL LESE FOR Å LÆRE –
FOR ET GODT VOKSEN LIV!

Vi lever i et samfunn der vi er
avhengige av tekst og der det er
viktigere enn før å beherske lesing.
I jobben, i hjemmet og på fritida må
du forholde deg til tekst hele tida.

Mye forskning og erfaring viser at
barn og ungdom som oppdager
gleden ved bøker, blir bedre til å
lese og skrive.

Gutter og lesing.

Over hele verden leser jentene mer enn
guttene, og de forstår bedre det de leser.

Foreningen Les! sier: "Leserundersøkelsene
forteller oss at leseopplæring i klasserommet
alene ikke er nok til å minske forskjellen
mellom kjønnene. Det må jobbes aktivt på
flere arenaer for å oppnå økt leselyst og
bedrede leseferdigheter hos guttene. Vi
mener at menn, og i særdeleshet fedre, må
spille en nøkkelrolle i dette arbeidet."
Derfor vil vi at alle fedre/mannlige forbilder
ved Moelv ungdomsskole skal lese så
barnet ser det. Det spiller ingen rolle hva du
leser; blader, magasiner, fagbøker; alt er like
viktig!

HVA BETYR DETTE HELT KONKRET FOR DEG SOM FORELDER/FORESATT?

FØR DU LESER 1.: Snakk med ungdommen om hva han/hun tror teksten handler om.

FØR DU LESER 2.: Bruk BISONMAT-metoden sammen med eleven.

- B = Bilde, bildetekst – Hva viser bildene?
- I = Innledning/Ingress – Hva står i innledningen
- S = Sammendrag – På slutten av ei tekst står det ofte ei lita oppsummering. Hva står det der?
- O = Overskrift - Hva står det i overskrifta?
- N = Nøkkelord – Er noen ord uthevet? Hva betyr de?
- M = Margtekst. Står det noe ved siden av sjølve teksten?
- A = Avsnittsoverskrift – Finnes det noen flere overskrifter utover i teksten?
- T = Tegninger og tabeller. Er det noen tegninger og/eller tabeller? Hva viser de?

Nå kan eleven begynne å lese hele teksten.

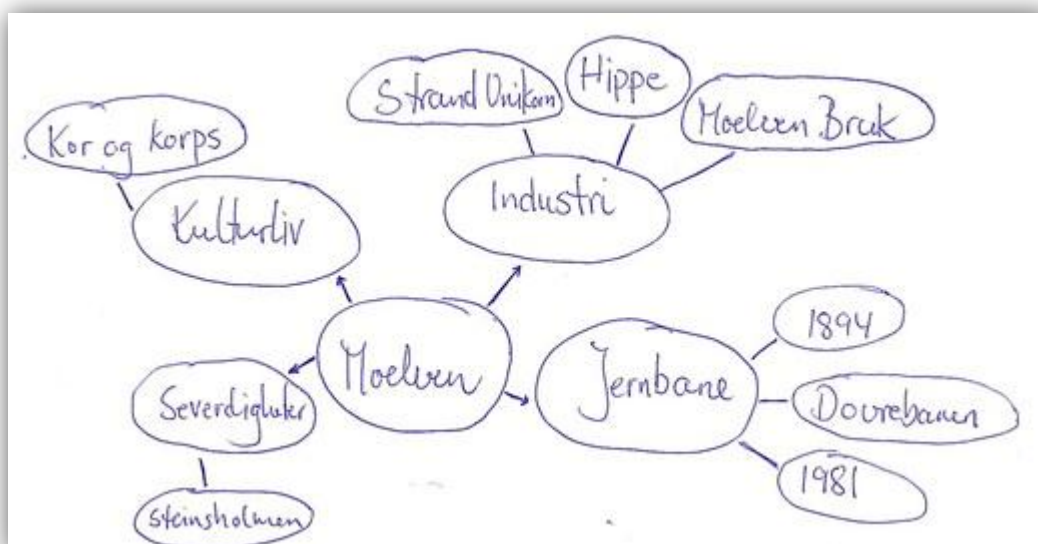
Når det er gjort må eleven prøve og HUSKE det som er lest.

For at eleven skal huske det som er lest må det lagres i langtidsminne. (LTM). For å få til det har eleven lært ulike organiseringsstrategier.

- Tankekart
- Styrkenotat
- Kolonnenotat
- Venn-diagram

Tankekart:

Styrkenotat:

1. Moelv
2. Industri
 3. Hippe
 3. Moelven Bruk
 3. Strand Unikorn
2. Jernbane
 - 3.1894
 3. Dovrebanen
 - 3.1981
2. Severdigheter
 3. Steinsholmen
2. Kulturliv
 3. Kor og korps

Kolonnenotat:

MOELV	
INDUSTRI	Hippe Moelven Bruk Strand Unikorn
JERNBANE	1894 Dovrebanen 1981
SEVERDIGHETER	Steinsholmen
KULTURLIV	Kor og korps.

Venn-diagram: Lærere – Elev - Foreldre

HVA SIER FAGFOLK RUNDT OSS?

Vet elevene at de skal anvende sine forkunnskaper?

Hva en elev får ut av en bestemt tekst, er langt på vei bestemt av hva eleven vet om tekstens innhold fra før, det vil si av hans eller hennes forkunnskaper. Ja, antakelig er det ingen annen enkeltfaktor som har så stor betydning for hva personer forstår og husker av det de leser, som de forkunnskapene de bringer med seg til teksten.

Braaten 2007

Reorganisere kunnskaper.

Elevene forstår og husker ideer bedre når de må omforme ideene fra en form til en annen. Tydeligvis er det i denne omformulerings - prosessen at forfatterens ideer blir leseres ideer, og dette gjør dem lettere å huske.

Pearson og Fielding, 1991

Språk- og begrepstrening.

Dersom elevene ikke har det ordforrådet som er nødvendig innenfor et kunnskapsområde, vil de få problemer med å forstå og lære kunnskapen i faget. Leseforståelse og ordkunnskap henger nøye sammen. Dess rikere ordforråd du har, dess mer forstår du. Å kunne ord spiller en viktig rolle for tekstforståelsen.

(Beck og Mc Keown, 1991). Lære å Lære, side 119

Strategilæring.

*Det som først og fremst karakteriserer eksperter på læring, er **stor egenaktivitet for å tilegne seg ny kunnskap.***

Aktiviteten dreier seg om både handlinger og tanker for å innhente, bearbeide og organisere nytt stoff----- . Strategier skal også hjelpe til med å integrere ny kunnskap med det vi kan fra før, og med å lagre denne kunnskapen slik at den lett kan hentes fram fra minnet senere.

Bråten og Olausen (1999)

